

Poradnik dla pacjenta

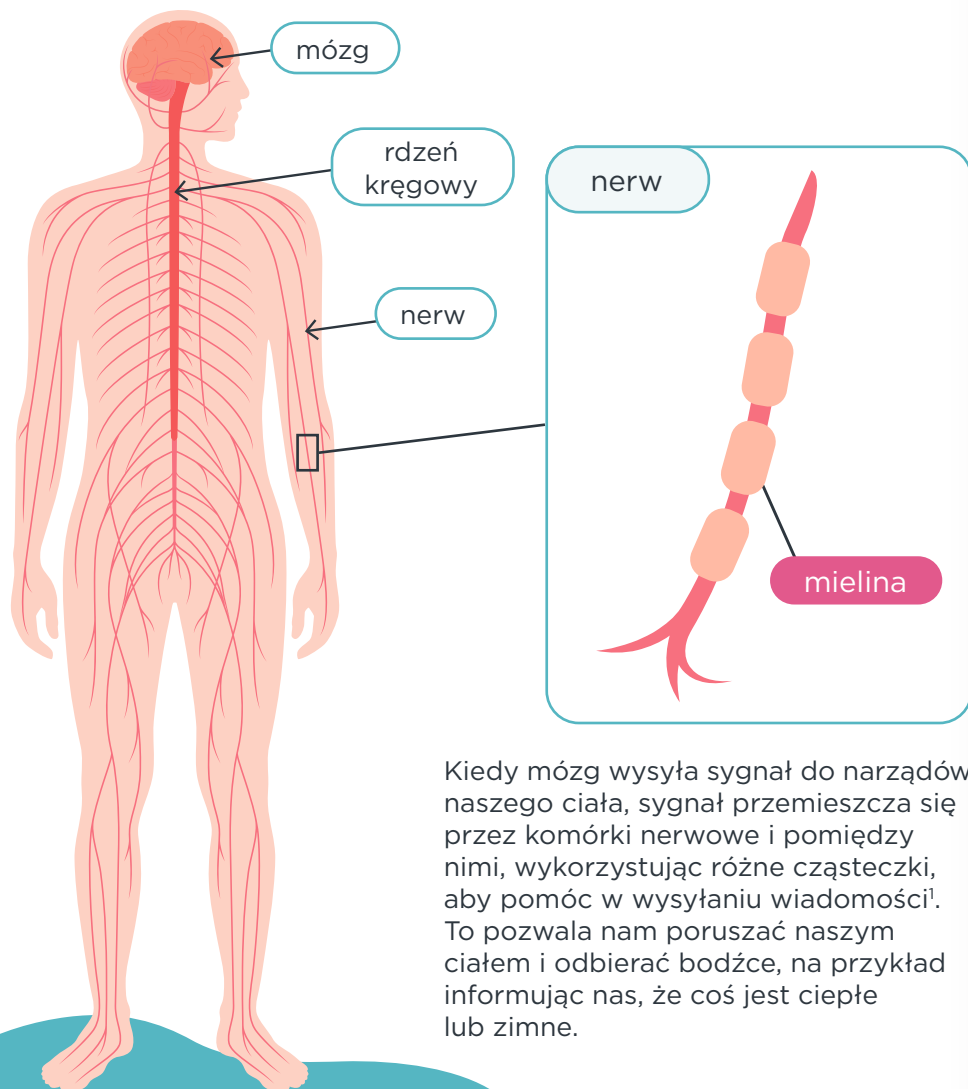
Co warto wiedzieć o chorobach nerwowo-mięśniowych?

Spis treści

1	Co to jest układ nerwowy?.....	4
	Co to jest mielina oraz demielinizacja?.....	5
2	Co to jest CIDP?.....	6
	Co jest przyczyną CIDP?	7
3	Testy do diagnozowania CIDP	8
	Czym jest badanie EMG?	9
4	Jakie są objawy CIDP?	10
	Omówienie leczenia CIDP z lekarzem.....	11
5	Jakie są metody leczenia CIDP?	12
	Metody leczenia CIDP	13
6	Rehabilitacja w przebiegu CIDP	14
	Informacje o zespołach rehabilitacyjnych	15
7	Kto może mi pomóc w związku z CIDP?	16
	Jaki wpływ ma CIDP na codzienne życie?	17
	Referencje	18

Co to jest układ nerwowy?

Układ nerwowy składa się z ośrodkowego układu nerwowego i obwodowego układu nerwowego¹. Ośrodkowy układ nerwowy obejmuje mózg i rdzeń kręgowy, podczas gdy obwodowy układ nerwowy obejmuje wszystkie pozostałe elementy¹.

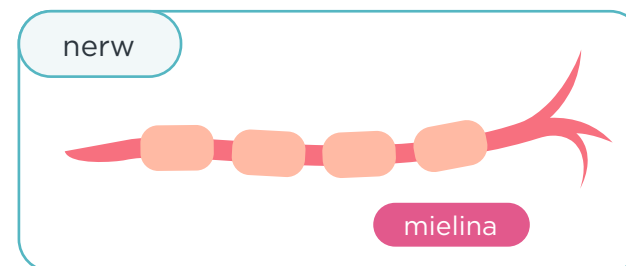
Kiedy mózg wysyła sygnał do narządów naszego ciała, sygnał przemieszcza się przez komórki nerwowe i pomiędzy nimi, wykorzystując różne cząsteczki, aby pomóc w wysyłaniu wiadomości¹. To pozwala nam poruszać naszym ciałem i odbierać bodźce, na przykład informując nas, że coś jest ciepłe lub zimne.

Co to jest mielina oraz demielinizacja?

Co to jest mielina?

Mielina jest tłuszczową substancją białkową wokół nerwu².

Mielina chroni nerw i zapewnia szybkie przesyłanie sygnałów².

Co to jest demielinizacja?

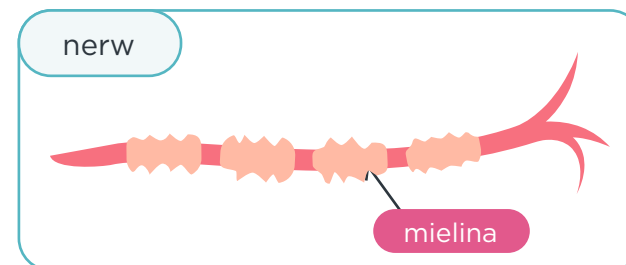
Demielinizacja uszkadza mielinę. Nerw nie może więc wysyłać sygnałów tak dobrze jak wcześniej².

W rezultacie mięśnie mogą stać się słabsze, może pogorszyć się też czucie³.

Wyobraź sobie przewód elektryczny...

Powłoka mielinowa na nerwie jest jak przewód elektryczny. Bez tej powłoki sygnał elektryczny z przełącznika (naszego mózgu) nie dotrze do żarówki (mięśnia). Demielinizacja polega na rozproszeniu sygnału, przez co nie może on dotrzeć do mięśnia.

DEMIELINIZACJA

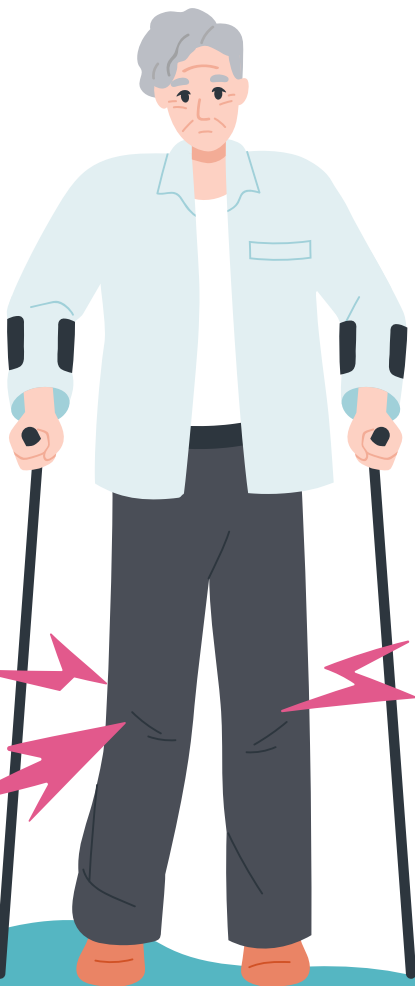

2 Co to jest CIDP?

CIDP jest rzadką chorobą^{4,5}.

Występuje zarówno u mężczyzn, jak i u kobiet we wszystkich grupach wiekowych⁴.

CIDP to skrót od przewlekłej zapalnej polineuropatii demielinizacyjnej⁶.

„Przewlekła” oznacza, że jest to choroba długotrwała⁶.

„Zapalna” oznacza, że wiąże się ona ze stanem zapalnym⁶.

„Demielinizacyjna” oznacza, że mielina jest uszkodzona⁶.

„Polineuropatia” oznacza, że choroba występuje w kilku nerwach⁶.

W przebiegu CIDP mielina w nerwach rąk i nóg ulega uszkodzeniu⁵.

Jeśli mielina jest uszkodzona, nerwy w mięśniach nie mogą przesyłać sygnałów tak dobrze jak wcześniej^{4,5}.

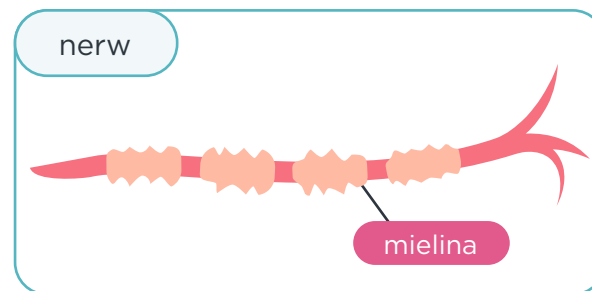
Mięśnie rąk, nóg, bioder i ramion stają się słabsze. Możliwe jest również odczuwanie mrowienia, bólu lub zmniejszenie czucia⁵.

Co jest przyczyną CIDP?

Uważa się, że CIDP jest rzadkim rodzajem choroby autoimmunologicznej⁵.

W przypadku choroby autoimmunologicznej układ odpornościowy „walczy” z **własnym ciałem**⁵.

W CIDP **układ odpornościowy** uszkadza mielinę nerwów rąk i nóg⁵.

Nie wiadomo, dlaczego układ odpornościowy działa w ten sposób⁴.

CIDP nie jest chorobą **dziedziczną** ani **zakaźną**⁷.

CIDP można leczyć, ale nie można jej wyleczyć^{4,5}.

3 Testy do diagnozowania CIDP

CIDP jest trudna do zdiagnozowania^{5,6}.

Po pierwsze należy skonsultować się z **neurologiem** (lekarzem specjalizującym się w chorobach układu nerwowego)⁸.

Należy porozmawiać o swoich objawach oraz poinformować, jak długo występują⁸.

Do ustalenia rozpoznania potrzebne są również następujące testy^{5,6,8,9}:

Badanie krwi w celu wykluczenia innych przyczyn objawów

Badanie EMG (elektromiografia)

W niektórych przypadkach może być konieczne **wykonanie badania metodą rezonansu magnetycznego (RM), biopsji nerwów lub nakłucia lędźwiowego.**

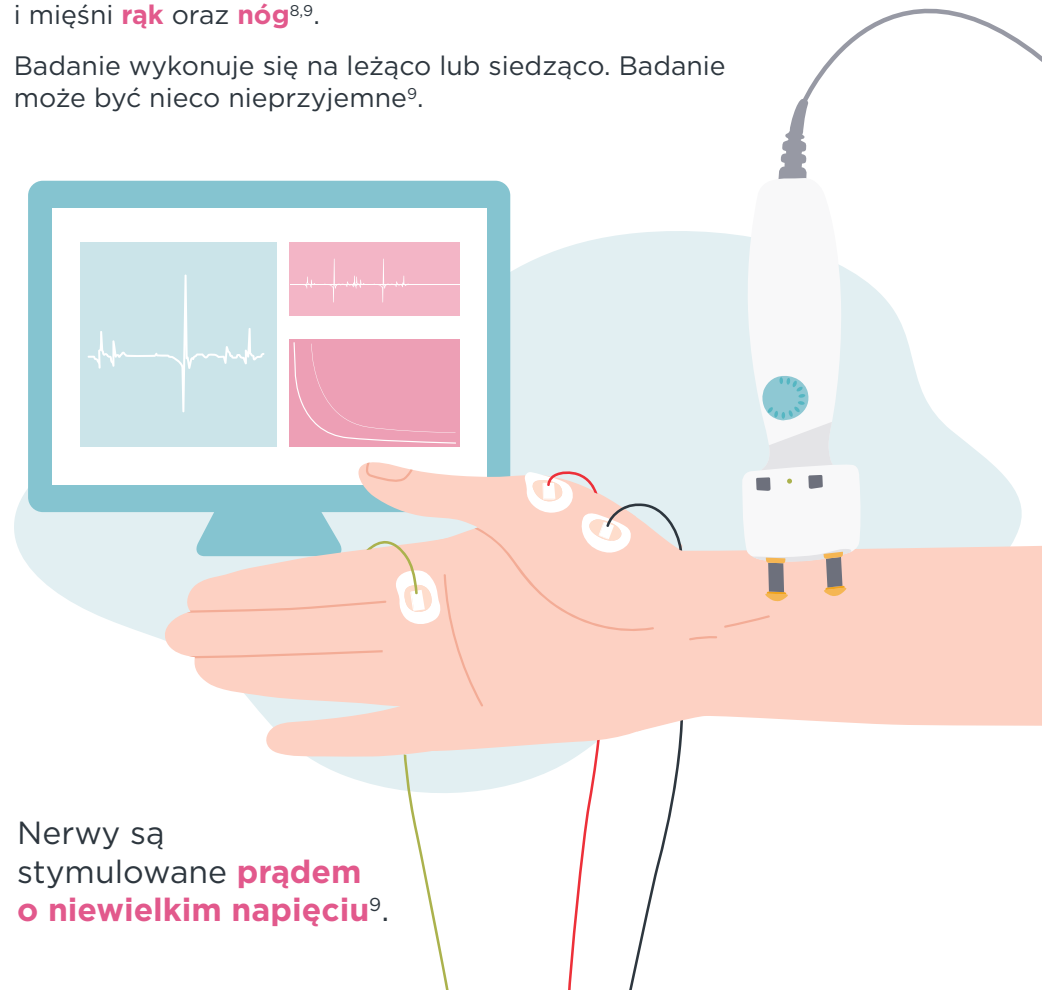
Następnie neurolog przeprowadzi badanie fizykalne⁸.

Czym jest badanie EMG?

EMG to skrót od **elektromiografii**^{6,9}.

Podczas **badania EMG** lekarz ocenia aktywność nerwów i mięśni **rąk** oraz **nóg**^{8,9}.

Badanie wykonuje się na leżącym lub siedzącym. Badanie może być nieco nieprzyjemne⁹.

Nerwy są stymulowane **prądem o niewielkim napięciu**⁹.

Czasami badanie może trwać od 60 do 90 minut⁹.

4 Jakie są objawy CIDP?

CIDP jest chorobą przewlekłą⁶.

Objawy CIDP mogą różnić się u poszczególnych osób⁶.

U większości może wystąpić jeden lub więcej z tych objawów:

Mięśnie rąk i nóg stają się słabsze⁴⁻⁶,

Osłabienie czucia dotyku, mniejsza wrażliwość lub percepcja podczas dotykania przedmiotów,

Mrowienie lub ból,

Drętwienie, na przykład w stopach, rękach lub palcach,

Zaburzenia równowagi,

Przewlekłe zmęczenie (uczucie skrajnego zmęczenia i niskiego poziomu energii).

Czas trwania objawów różni się także w zależności od osoby⁶.

Większość osób z CIDP może uzyskać poprawę dzięki **leczeniu**⁴⁻⁶.

Omówienie leczenia CIDP z lekarzem

Po rozpoznaniu CIDP lekarz omówi możliwe metody leczenia.

Każda terapia ma swoje zalety i wady.

Decyzja o wyborze leczenia zostanie podjęta wspólnie z lekarzem.

Ważne kwestie, które należy wziąć pod uwagę przy dokonywaniu tego wyboru, to:

- występujące objawy;
- działania niepożądane związane z leczeniem;
- preferencje pacjenta.

Opcje leczenia są dostosowane do stanu zdrowia i potrzeb pacjenta.

Leczenie może prowadzić do poprawy siły i funkcji mięśni⁸.

Leczenie może być **mniej skuteczne** w przypadku zaburzeń czucia takich jak ból, osłabione czucie lub mrowienie¹¹.

5 Jakie są metody leczenia CIDP?

CIDP można leczyć, ale nie można jej wyleczyć⁴⁻⁶.

Najskuteczniejszą opcję leczenia dobiera się do potrzeb konkretnego pacjenta⁶.

Mogą zostać zastosowane trzy typowe metody leczenia^{4-6,8,10-12}:

- 1 Leczenie doustne (glikokortykosteroidy).
- 2 Leczenie dożylne poprzez igłę wprowadzoną do żyły (immunoglobulina dożylne).
- 3 Leczenie podskórne poprzez wprowadzenie igły pod skórę (immunoglobulina podskórna konwencjonalna /SCIG/ lub immunoglobulina podskórna wspomagana hialuronidazą /fSCIG/).

Tabletki
przyjmowane
doustnie

Leczenie podawane
za pomocą igły do
żyły lub podskórnie

Celem leczenia jest zmniejszenie „**stanu zapalnego**” nerwu. Pozwala to organizmowi na naprawę nerwów i odzyskanie siły¹⁰.

Metody leczenia CIDP

Lekarz najpierw sprawdzi, czy leczenie jest skuteczne i jak pacjent czuje się podczas przyjmowania leku¹³.

Następnie, po kilku tygodniach, zostanie zmierzona siła mięśni¹³ oraz pacjent wypełni kwestionariusze dotyczące samopoczucia.

W rezultacie czasami lekarz może dostosować leczenie¹⁴.

Wspólnie z lekarzem pacjent podejmie decyzję, która forma terapii będzie najlepsza i najbardziej dopasowana do jego potrzeb.

Lekarz poinformuje pacjenta o wszelkich działaniach niepożądanych, które mogą wystąpić podczas leczenia. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek działań niepożądanych związanych z którymkolwiek z przyjmowanych leków należy natychmiast porozmawiać z lekarzem lub pielęgniarką.

Rehabilitacja w przebiegu CIDP

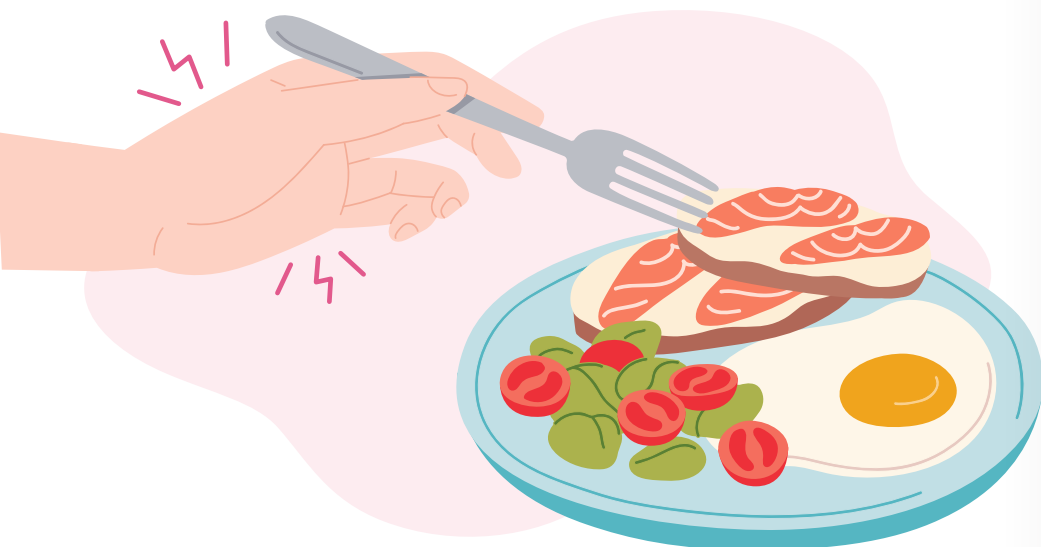
CIDP może wpływać na codzienne życie na kilka sposobów⁶.

Proces ten nie przebiega tak samo u wszystkich⁶.

Pacjent może mieć mniej energii (przewlekłe zmęczenie)¹⁵.

Pacjent może również nie być w stanie chodzić zbyt dobrze z powodu braku równowagi i osłabienia mięśni¹⁵.

Pacjentowi może być również trudno trzymać nóż i widelec¹⁵.

Ponieważ te kwestie mogą utrudniać życie, możliwe jest uzyskanie pomocy zespołu rehabilitacyjnego.

Informacje o zespołach rehabilitacyjnych

Zespół ten zazwyczaj obejmuje **lekarza rehabilitacji medycznej, fizjoterapeutę, terapeutę zajęciowego**, a czasami także inne osoby.

Zespół może udzielić pacjentowi wskazówek, na przykład, jak zarządzać swoją energią na cały dzień¹⁶.

Fizjoterapeuta pokaże ćwiczenia oparte na ruchu⁶.
Fizjoterapia jest bardzo ważna.

Ruch jest ważny dla mięśni^{6,16}.

Pomaga zachować elastyczność i siłę mięśni, a także poprawia koordynację i równowagę^{6,16}.

Dlatego dobrze jest, jak najszybciej rozpocząć fizjoterapię.

Specjalista do spraw zdrowia psychicznego, taki jak psycholog, może pomóc w radzeniu sobie z trudnymi emocjami, które pacjent może odczuwać w trakcie choroby¹⁷.

Terapeuta zajęciowy sprawdza, w jaki sposób pacjent może wykonywać codzienne czynności, tak aby były one dla pacjenta najłatwiejsze¹⁶.

Kto może mi pomóc w związku z CIDP?

Różni pracownicy ochrony zdrowia mogą pomóc w leczeniu choroby oraz w jej kontrolowaniu i mogą to być:

- lekarze w szpitalu, jak na przykład neurolog;
- pielęgniarka lub specjalista z zakresu opieki pielęgniarskiej;
- pielęgniarka opieki domowej;
- lekarz pierwszego kontaktu;
- lekarz rehabilitacji medycznej;
- fizjoterapeuta;
- terapeuta zajęciowy;
- psycholog;
- pracownik socjalny;
- dietetyk.

Razem mogą oni pomóc pacjentowi w zapewnieniu opieki, której potrzebuje.

Należy poradzić się lekarza lub pielęgniarki, do kogo zwrócić się w pierwszej kolejności.

Jaki wpływ ma CIDP na codzienne życie?

CIDP może mieć wpływ na **codzienne życie**^{6,18}.

Może na przykład wpływać na pracę, relacje, hobby, uprawianie sportu lub podróżowanie^{6,18}.

Ważne jest, aby **rozmawiać o wszelkich problemach** i zadawać pytania, które się nasuwają.

Dlatego warto porozmawiać ze swoim **lekarzem** lub **pielęgniarką**.

Są oni przyzwyczajeni do rozmów o wszystkich aspektach życia swoich pacjentów i będą starali się pomóc.

Stowarzyszenie pacjentów może również pomóc w odpowiedzi na pytania przed, w trakcie i po diagnozie. Istnieją również grupy wsparcia dla pacjentów, które mogą być bezpieczną przestrzenią do rozmowy o swoim stanie z innymi osobami z CIDP. Być może ich członkowie opowiedzieli swoje historie, które mogą być wsparciem dla innych pacjentów.

Chcesz dowiedzieć się więcej o CIDP?

Mogą Ci w tym pomóc:

Strona edukacyjna poświęcona CIDP
<https://madraopieka.pl/cidp>

Międzynarodowa Fundacja GBS/CIDP
<https://www.gbs-cidp.org/>

Referencje

1. Cleveland Clinic. Nervous System. Dostępne pod adresem: <https://my.clevelandclinic.org/health/body/21202-nervous-system> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
2. Cleveland Clinic. Myelin Sheath. Dostępne pod adresem: <https://my.clevelandclinic.org/health/body/22974-myelin-sheath> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
3. Love S. J Clin Pathol. 2006 Nov;59(11):1151-9.
4. GBS-CIDP. CIDP. Dostępne pod adresem: <https://www.gbs-cidp.org/cidp/> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
5. NORD. Chronic Inflammatory Demyelinating Polyneuropathy. Dostępne pod adresem: <https://rarediseases.org/rare-diseases/chronic-inflammatory-demyelinating-polyneuropathy/> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
6. Gain Charity. CIDP and the chronic variants. Dostępne pod adresem: https://gaincharity.org.uk/wp-content/uploads/2017/10/2017_CIDP__the_chronic_variants_16pp.pdf [dostęp: czerwiec 2025 r.].
7. University of Michigan Health. Guillain-Barre Syndrome (GBS) and Chronic Inflammatory Demyelinating Polyneuropathy (CIDP). Dostępne pod adresem: <https://www.uofmhealth.org/conditions-treatments/brain-neurological-conditions/guillain-barre-syndrome-GBS-and-chronic-inflammatory-demyelinating-polyneuropathy-CIDP> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
8. GBS-CIDP. CIDP. Dostępne pod adresem: https://www.gbs-cidp.org/wp-content/uploads/2019/10/GBSCIDP-CIDP-Education-Booklet_Final.pdf [dostęp: czerwiec 2025 r.].
9. Cleveland Clinic. EMG (Electromyography) Dostępne pod adresem: <https://my.clevelandclinic.org/health/diagnostics/4825-emg-electromyography> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
10. The Walton Centre NHS. Chronic Inflammatory Demyelinating Polyneuropathy. Dostępne pod adresem: <https://www.thewaltoncentre.nhs.uk/patient-leaflets/chronic-inflammatory-demyelinating-polyneuropathy/486098> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
11. Van den Bergh YK, et al. Eur J Neurol. 2021;28:3556-3583.
12. AMJC. FDA Approves Efgartigimod Alfa and Hyaluronidase for CIDP. Dostępne pod adresem: <https://www.ajmc.com/view/fda-approves-efgartigimod-alfa-and-hyaluronidase-for-cidp> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
13. Fisse AL, et al. Neurol Res Pract. 2020;2:42.
14. John Hopkins Medicine. Chronic Inflammatory Demyelinating Polyneuropathy. Dostępne pod adresem: <https://www.hopkinsmedicine.org/health/conditions-and-diseases/chronic-inflammatory-demyelinating-polyradiculoneuropathy> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
15. Querol L, et al. J Neurol. 2021;268(10):3706-3716.
16. GBS-CIDP. Guidelines for Physical and Occupational Therapy. Dostępne pod adresem: <https://www.gbs-cidp.org/wp-content/uploads/2014/09/Physical-and-Occupational-Therapy-Guidelines.pdf> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
17. Gain Charity. CIDP and related conditions. Dostępne pod adresem: <https://gaincharity.org.uk/wp-content/uploads/2017/10/CIDP-booklet-2021.1-website.pdf> [dostęp: czerwiec 2025 r.].
18. GBS-CIDP. Voice of the patient - Chronic Inflammatory Demyelinating Polyneuropathy. Dostępne pod adresem: https://www.gbs-cidp.org/wp-content/uploads/2022/08/GBSCIDP-Voice-of-the-Patient-Report_Final.pdf [dostęp: czerwiec 2025 r.].

Zapraszamy do odwiedzenia strony edukacyjnej poświęconej **przewlekłej zapalnej polineuropatii demielinizacyjnej (CIDP)**.

Zgromadzono tam najważniejsze informacje na temat choroby, dostępnych metod leczenia oraz codziennego funkcjonowania z CIDP.

<https://madraopieka.pl/cidp>

Niniejszy materiał nie stanowi porady medycznej, w przypadku pytań lub wątpliwości należy skontaktować się z lekarzem.

Materiał edukacyjny dla pacjentów oraz personelu medycznego, przygotowany z inicjatywy i sponsorowany przez Takeda.

C-ANPROM/PL/CORP/0108, 07/2025

Copyright © 2025 Takeda Pharmaceutical Company Limited.
Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie znaki handlowe są własnościami ich prawowitych właścicieli.

Takeda Pharma Sp. z o.o.;
ul. Prosta 68, 00-838 Warszawa, Polska,
tel.: +48 22 608 13 00 lub 01;
www.takeda.com/pl-pl

